

Sygn. akt III U 302/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2020r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 czerwca 2020r. w Suwałkach

sprawy **Z. K.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do rekompensaty

w związku z odwołaniem Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 21 lutego 2020 r. znak (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje Z. K. prawo do rekompensaty od 1 grudnia 2019r.;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz Z. K. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie poczynając od uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt III U 302/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 21.02.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., powołując się na przepisy ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1924), ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił Z. K. prawa do rekompensaty. Wskazał, że wnioskodawczyni legitymuje się stażem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym 8 lat i 1 miesiąc i 8 dni, zamiast wymaganych co najmniej 15 lat.

W odwołaniu od tej decyzji Z. K. wniosła o jej zmianę i uwzględnienie spornego okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji i podniósł, iż sporny okres nie został zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych z uwagi na to, iż w przedłożonym świadectwie pracy są braki formalne.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. K. (ur. (...)) wystąpiła z wnioskiem o emeryturę z rekompensatą. Decyzją z 13.01.2019 r. przyznano jej prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.), począwszy od 1.12.2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Decyzją z 13.01.2019 r. odmówiono wnioskodawczyni prawa do rekompensaty.

Na skutek wniosku o ponowne obliczenie świadczenia, decyzją z 3.02.2020 r. przeliczono emeryturę, a decyzją z 21.02.2020 r. ponownie odmówiono prawa do rekompensaty, wskazując w uzasadnieniu decyzji okresy, które uwzględniono do pracy w warunkach szczególnych.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił okres od 3.11.2000 r. do 31.12.2008 r. z tytułu zatrudnienia na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii (...) Sp. z o.o. na podstawie świadectwa pracy wystawionego przez pracodawcę 30.12.2019 r. (k. 7 akt rentowych). Pracodawca wskazał, że w tym okresie Z. K. wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace wymienione w Wykazie A, Dział XII poz. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz w Wykazie A, Dział XII poz. 1 pkt a ppkt 2, zgodnie z zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12.07.1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej (Dz. Urz. MZiOS Nr 8, poz.40). W tym samym świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych, pracodawca do pracy w warunkach szczególnych zaliczył Z. K. okres zatrudnienia od 1.01.2013 r. do 30.12.2019 r. Organ rentowy odmówił jednak jego uwzględnienia, gdyż do wyliczenia rekompensaty uwzględnia się pracę do 31.12.2008 r.

Sporny pozostawał okres zatrudnienia od 3.11.1980 r. do 2.11.2000 r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w E. na stanowisku pielęgniarki, starszej pielęgniarki, pielęgniarki koordynującej i pielęgniarki oddziałowej.

Od 3.11.1980 r. Z. K. rozpoczęła pracę w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w E. na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej na bloku operacyjnym, gdzie pracowała do 2.11.2000 r. (do czasu likwidacji SP ZOZ). Niezależnie od sposobu organizacji intensywnej opieki medycznej, jej praca polegała na asystowaniu lekarzowi anestezjologowi przy operacjach, zarówno planowanych, jak i pacjentów urazowych, nadzorze nad pacjentem w czasie znieczulenia, nadzorowanie ciężko chorego pacjenta. Po objęciu funkcji oddziałowej w sierpniu 1994 r., do tych obowiązków doszła organizacja pracy pielęgniarek anestezjologicznych i intensywnej terapii. Wykonywała pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Potwierdza to świadectwo pracy wydane przez pracodawcę „w likwidacji” - 31.05.2001 r. Wprawdzie wnioskodawczyni nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych – nie zostało sporządzone przez pracodawcę, który uległ likwidacji, ale w złożonym świadectwie pracy (k. 7 akt rentowych) zawarto adnotację o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej przez cały okres zatrudnienia ze wskazaniem zarządzenia resortowego, stanowiącego podstawę prawną tej kwalifikacji.

Sąd pozyskał akta osobowe wnioskodawczyni z całego okresu jej zatrudnienia w SP ZOZ w E.. Akta te są kompletne, zawierają umowy o pracę, zakresy czynności, informacje o zmianach wynagrodzenia, świadectwa pracy i inne. Na podstawie tych akt oraz wyjaśnień wnioskodawczyni i zeznań świadków L. R., J. S. i B. S., Sąd ustalił, że Z. K. w spornym okresie od 3.11.1980 r. do 2.11.2000 r. wykonywała pracę na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej. Korzystała z urlopów wychowawczych od 27.02.1982 r. do 27.02.1984 r. i od 4.07.1986 r. do 3.07.1989 r. Po likwidacji pracodawcy podjęła pracę również na tym samym stanowisku w (...) Sp. z o.o. w E..

Zebrany materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołująca w spornym okresie od 3.11.1980 r. do 2.11.2000 r., świadczyła pracę w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w E. na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej. Praca ta jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania określone w Wykazie A, Dziale XII – w służbie zdrowia i opiece społecznej, poz. 1 – prace na oddziałach intensywnej opieki medycznej, anestezjologii, psychiatrycznych i odwykowych wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1924) rekompensata jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabędą prawa do emerytury pomostowej. Rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat (art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych).

Wykonywanie pracy w warunkach szczególnych kwalifikuje się zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.). Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisami, do których odsyła art. 32 ust. 4 tej ustawy jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 tego rozporządzenia pracami w szczególnych warunkach są prace wymienione w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Wnioskodawczyni nie ubiegała się wcześniej o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku, a jej wniosek o emeryturę pomostową został załatwiony decyzją odmowną z 20.08.2015 r. (m. in. z powodu pozostawania w zatrudnieniu).

Pracodawca nie wydał wnioskodawczyni za sporny okres świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Świadectwo takie nie jest jednak jedynym dowodem na okoliczność świadczenia pracy w warunkach szczególnych. Świadectwo wykonywania pracy nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu przepisu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest ani organem państwowym, ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. W postępowaniu sądowym traktuje się je jako dokument prywatny w rozumieniu przepisu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Dlatego sama treść świadectwa jest niewystarczająca (nie przesądza) na etapie sądowego postępowania odwoławczego czy dana praca była faktycznie pracą w szczególnych warunkach. Wymaga ono weryfikacji i oparcia się na posiadanej przez zakład pracy dokumentacji z akt osobowych pracodawcy oraz w razie możliwości innych dowodów. Podobnie należy ocenić odmowę pracodawcy wydania świadectwa pracy lub brak możliwości jego wydania z uwagi na likwidację pracodawcy. Istotne jest faktyczne wykonywanie czynności przez pracownika.

W niniejszej sprawie do oceny charakteru pracy wnioskodawczyni wystarczające były akta osobowe oraz zeznania świadków. Po szczegółowej analizie dokumentacji pracowniczej i obowiązujących regulacji prawnych, nie budzi wątpliwości, że odwołująca w spornym okresie od 3.11.1980 r. do 2.11.2000 r. świadczyła pracę w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w E. na stanowisku pielęgniarki anestezjologicznej. Praca ta jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych w oparciu o wymagania określone w Wykazie A, Dziale XII – w służbie zdrowia i opiece społecznej, poz. 1 – prace na oddziałach intensywnej opieki medycznej, anestezjologii,

psychiatrycznych i odwykowych wymienione w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W tych okolicznościach należało przyjąć, że odwołująca legitymuje się wymaganym, co najmniej 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, a w związku z tym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.) przysługuje jej prawo do rekompensaty. Świadczenie to jest przyznawane tym ubezpieczonym, którzy nie mają możliwości skorzystania z emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS), ani z emerytury pomostowej. Wnioskodawczynie spełnia wszystkie warunki do nabycia prawa do rekompensaty począwszy od przyznania jej prawa do emerytury.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz.265).

D. P.